

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 16730
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії – Шимків Назар Ігорович, 1994 року народження, у 2016 році здобув ступінь бакалавра, у 2017 – ступінь спеціаліста за спеціальністю Середня освіта. Інформатика, та у 2018 році здобув ступінь магістра спеціальністю Професійна освіта. Комп'ютерні технології у Тернопільському національному педагогічного університеті імені Володимира Гнатюка.

Працював у Тернопільському національному педагогічного університеті імені Володимира Гнатюка:

З 2015 року обіймав посаду інженера І категорії обчислювального центру. З 2022 року за сумісництвом асистент кафедри комп'ютерних технологій. З 14 жовтня 2022 р. по теперішній час навчається в аспірантурі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена рішенням Вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, від 16 липня 2026 року, наказ № 289, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Гевка Ігоря Васильовича – доктора педагогічних наук, професора, проректора з навчально-методичної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензентів

Потапчук Ольги Ігорівни – доктора педагогічних наук, доцента, професора кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Генсерук Галини Романівни – кандидата педагогічних наук, доцента, декана фізико-математичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Офіційних опонентів

Семеніхіну Олену Володимирівну – доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені Антона Семеновича Макаренка.

Кобисю Володимира Михайловича – кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри цифрових технологій і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

На засіданні «28» серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Шимківу Назару Ігоровичу на підставі публічного захисту дисертації «Методика підготовки фахівців цифрових технологій до застосування програмного забезпечення захисту даних» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертацію виконано в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник – Франко Юрій Павлович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить нові науково обґрунтовані результати, отримані здобувачем у процесі проведення досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка». Дисертація виконана державною мовою, відповідно до вимог МОН, освітньо-наукової програми закладу, специфіки галузі знань та спеціальності. Дотримано усіх вимог пункту 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року

№ 44 (зі змінами).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України категорії «Б»; 6 праць апробаційного характеру, які опубліковані в збірниках тез й матеріалах конференцій та інших виданнях.

Статті, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Шимків, Н. І. (2024). Актуальні проблеми захисту даних у процесі підготовки майбутніх фахівців цифрових технологій в умовах цифрової трансформації професійної освіти. НАУКОВІ ЗАПИСКИ, (157), 111–118. <https://doi.org/10.31392/nz-udu-157.2024.15>

2. Франко, Ю., & Шимків, Н. (2025a). Основні положення практичної підготовки фахівців цифрових технологій у тенденціях сьогодення. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 189(33), 145–152. <https://doi.org/10.58407/visnik.253323>

3. Шимків Н., & Кирчей Т (2025b). Вплив штучного інтелекту на специфіку підготовки фахівців в галузі цифрових технологій. Проблеми інженернопедагогічної освіти, (85), 83–92. <https://doi.org/10.26565/2074-8922-2025-85-07>

4. Шимків, Н. І. (2025c). Застосування спеціалізованого програмного забезпечення захисту даних в освітньому процесі підготовки фахівців цифрових технологій. Наукові записки, 2(164), 159–166. <https://doi.org/10.31392/nz-udu-164-2.2025.19>

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Гевко Ігор Васильович – доктор педагогічних наук, професор кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

Потапчук Ольга Ігорівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, із зауваженнями:

1. У підрозділі 1.3. автор аналізує компетентнісний, особистісноорієнтований, гуманістичний, андрагогічний, ризик-орієнтований, проблемноорієнтований, гейміфікаційний та симуляційний підходи. Водночас у другому розділі, характеризуючи методичні засади підготовки майбутніх фахівців цифрових технологій, автор зазначає, що «запропонована методика ґрунтується на компетентнісному, системному, діяльнісному, особистісно-орієнтованому, практико-орієнтованому та технологічному підходах». Доцільно було б забезпечити узгодженість між теоретичним аналізом методологічних підходів та їх подальшим використанням під час розробки авторської методики, або ж аргументувати критерії відбору саме тих підходів, які покладено в її основу.

2. Автором виокремлено когнітивний, діяльнісний, мотиваційний та рефлексивний компоненти готовності майбутніх фахівців цифрових технологій до застосування програмного забезпечення захисту даних. У психолого-педагогічних дослідженнях мотиваційний компонент розглядається як базовий, оскільки саме він визначає спрямованість особистості на професійну діяльність і потребу в оволодінні знаннями. У зв'язку з цим доцільно було б обґрунтувати запропоновану авторську послідовність компонентів, або узгодити її з усталеними науковими підходами до логіки формування готовності (хочу - знаю - вмію - оцінюю та вдосконалюю).

3. Запропоновані автором педагогічні умови безперечно є важливими для підготовки фахівців цифрових технологій. Проте, вважаємо, що більшість із них мають загальнопедагогічний характер і можуть бути однаковою мірою застосовані під час підготовки фахівців різних спеціальностей. Доцільно було б чіткіше виокремити специфіку підготовки саме фахівців цифрових технологій, акцентувавши увагу на інформаційній безпеці, що дозволило б підкреслити унікальність запропонованої методики.

4. Певні зауваження викликає представлена автором структурнофункціональна модель, у якій не знайшли належного відображення

педагогічні умови, необхідні для реалізації методики та структура готовності майбутніх фахівців цифрових технологій до застосування програмного забезпечення захисту даних. Більш повне відображення ключових елементів структурно-функціональної моделі і їхніх взаємозв'язків сприяло б цілісності моделі.

5. У третьому розділі дисертації доцільно було б навести конкретні приклади практичного впровадження визначених автором засобів і методів реалізації методики (кейс-методу, проектних завдань, кіберполігонів і віртуальних лабораторій) під час формувального етапу педагогічного експерименту. Це дозволило б повніше розкрити авторську методику, підвищити її практичну цінність для викладачів закладів вищої освіти.

6. Під час оформлення графічних матеріалів, що ілюструють результати педагогічного експерименту (рис. 3.1 - 3.4), варто було б дотримуватися вимог до візуалізації наукових даних, зокрема щодо наявності підписів осей, позначення числових шкал, пояснення окремих елементів діаграм. Також, використання єдиного стилю оформлення діаграм сприяло б кращому представленню результатів дослідження.

7. У дисертації зустрічаються граматичні, стилістичні та редакційні огріхи, а також поодинокі випадки використання не зовсім вдалих мовних конструкцій.

Генсерук Галини Романівни – кандидата педагогічних наук, доцента, декана фізико-математичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, із зауваженнями:

1. У дисертації загалом послідовно використано основні поняття дослідження та сформовано цілісну понятійно-термінологічну систему. Водночас подекуди спостерігається використання близьких за змістом понять, що може створювати певну термінологічну неоднозначність. Доцільним було б чіткіше розмежувати зміст таких понять та послідовніше дотримуватися обраної термінології в усіх структурних компонентах роботи.

2. Варто відзначити ґрунтовність проведеного педагогічного експерименту та використання кількісних і статистичних показників для підтвердження результативності запропонованої методики. Разом із тим результати експериментального дослідження можна було б представити більш розгорнуто, зокрема доповнити їх узагальненою візуалізацією динаміки рівнів сформованості готовності майбутніх фахівців до застосування програмного забезпечення захисту даних за окремими компонентами та етапами експерименту.

3. Заслугує позитивної оцінки практична спрямованість запропонованої методики та її орієнтація на підготовку фахівців цифрових технологій. Водночас доцільним було б детальніше висвітлити можливості адаптації розробленої методики до специфіки різних освітньо-професійних програм та напрямів підготовки фахівців цифрових технологій, оскільки їхній зміст і професійні завдання можуть істотно відрізнятися.

4. Позитивно оцінюємо практичну спрямованість розробленої методики та її орієнтацію на формування в майбутніх фахівців цифрових технологій здатності застосовувати сучасне програмне забезпечення захисту даних. Водночас, на нашу думку, дисертаційне дослідження можна було б доповнити більш детальним обґрунтуванням механізмів подальшого оновлення змісту практичної підготовки відповідно до динамічних змін у сфері цифрових технологій, зокрема появи нових засобів захисту даних, алгоритмів штучного інтелекту та сучасних кіберзагроз.

Семеніхіна Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені Антона Семеновича Макаренка, із зауваженнями:

1. У теоретичному розділі автор здійснив ґрунтовний аналіз наукових підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців цифрових технологій та застосування програмного забезпечення захисту даних. Разом із тим, доцільно було б ширше представити порівняльний аналіз зарубіжних моделей

підготовки фахівців із кібербезпеки та захисту інформації, а також більш детально окреслити можливості адаптації позитивного міжнародного досвіду до системи професійної освіти України, зокрема підготовки фахівців спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)».

2. Запропоновані педагогічні умови реалізації методики є логічно взаємопов'язаними та достатньо аргументованими. Водночас дискусійним залишається питання визначення їхньої відносної значущості та механізмів взаємодії під час реалізації авторської методики. Доцільним було б більш чітко обґрунтувати, чи всі педагогічні умови мають однаковий вплив на формування готовності здобувачів освіти, чи окремі з них є визначальними.

3. Структурно-функціональна модель, запропонована автором, характеризується системністю та цілісністю і є одним із вагомих результатів дисертаційного дослідження. Разом із тим, більш детального пояснення потребують механізми взаємозв'язку між окремими блоками моделі, а також алгоритм переходу від процесуального до результативного блоку та особливості функціонування системи зворотного зв'язку під час реалізації методики.

4. Експериментальна перевірка ефективності розробленої методики виконана на належному науково-методичному рівні та підтверджена статистичною обробкою результатів. Разом із тим, більш повна характеристика вибірки учасників педагогічного експерименту (розподіл за курсами навчання, освітніми програмами, особливостями організації освітнього процесу) дала б змогу повніше оцінити репрезентативність отриманих результатів і можливості їх поширення на інші заклади вищої освіти.

5. Практичне значення дослідження є беззаперечним, однак перспективним напрямом подальших досліджень може стати розширення методики шляхом інтеграції новітніх інтелектуальних засобів кібербезпеки, систем на основі штучного інтелекту, технологій автоматизованого аналізу

кіберзагроз і кіберполігонів, що відповідає сучасним тенденціям розвитку цифрової освіти та кібербезпеки.

6. Під час ознайомлення з текстом дисертації виявлено окремі редакційно-технічні недоліки, які не мають принципового характеру, а саме: – окремі таблиці потребують технічного оформлення та уніфікації; – у тексті трапляються поодинокі граматичні, стилістичні та редакційні неточності.

Кобися Володимир Михайлович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри цифрових технологій і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, із зауваженнями:

1. У дисертації достатньо переконливо обґрунтовано структуру готовності майбутніх фахівців цифрових технологій до застосування програмного забезпечення захисту даних. Разом із тим потребує додаткового обговорення питання взаємозв'язку запропонованих компонентів готовності із загальними та фаховими компетентностями, визначеними Стандартом вищої освіти та освітньо-професійними програмами спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.39 Цифрові технології.

2. Запропонована автором методика орієнтована на використання сучасного програмного забезпечення захисту даних (зокрема Wireshark, VeraCrypt, Cisco Packet Tracer, Splunk тощо). Водночас доцільно було б ширше висвітлити механізми її адаптації до швидкої зміни програмних продуктів і появи нових технологій кіберзахисту, що забезпечило б її більшу універсальність у довгостроковій перспективі.

3. У роботі значну увагу приділено експериментальній перевірці ефективності методики, однак більш ґрунтовне порівняння отриманих результатів із результатами аналогічних вітчизняних і зарубіжних педагогічних досліджень дозволило б повніше охарактеризувати місце авторської методики серед сучасних підходів до професійної підготовки фахівців цифрових технологій.

4. Автором розроблено діагностичний інструментарій оцінювання рівня

готовності майбутніх фахівців цифрових технологій до застосування програмного забезпечення захисту даних. Водночас певний інтерес становило б більш детальне обґрунтування психометричних характеристик запропонованих діагностичних методик (надійності, валідності, внутрішньої узгодженості), що могло б стати предметом окремого дослідження.

5. Перспективним напрямом розвитку дослідження видається розширення запропонованої методики шляхом інтеграції засобів штучного інтелекту, адаптивних навчальних систем, автоматизованих платформ аналізу кіберзагроз і кіберполігонів, що відповідає сучасним тенденціям розвитку цифрової освіти та кібербезпеки.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Назару ШИМКІВУ ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Ігор ГЕВКО